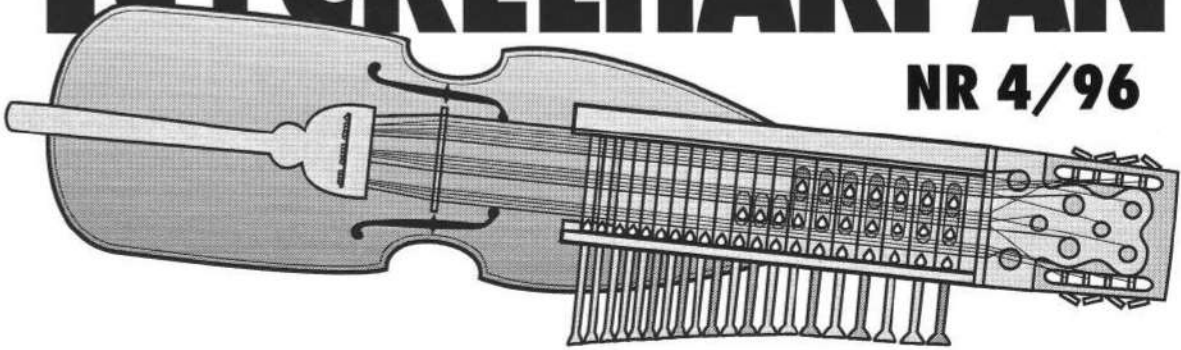

NYCKELHARPAN

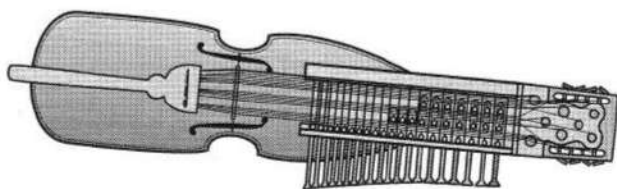
NR 4/96

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS MEDLEMSTIDNING

BECKY WEIS
TENORNYCKELHARPAN
GAMMAL LÅTSKATT FRÅN KALMAR
IVAR TALLROTH
M.M.

NYCKELHARPAN NR 4/96

Fortsätter Nyckelposten. Årgång 10.
Medlemstidning för Föreningen Nyckelharpan.
Utkommer med 4 nr per år. ISSN 1401-2936

Adress: Föreningen Nyckelharpan, c/o Möllerman
Riddarstigen 17A, 183 30 Täby.
Tel. kvällar och helger 08-768 13 66.
Tel. dagtid 08-463 32 16.

Ansvarig utgivare: Sture Möllerman.

Redaktion:

Sture Möllerman, telefon se ovan.

Marianne Möllerman, telefon se ovan.

Anne-Marie Tärnström, tel 08-89 91 80.

Artiklar och bilder ur Nyckelharpan får ej kopieras för publicering utan medgivande från redaktionen.

Material till nästa nummer skall vara på redaktionen senast 10 februari.

Medlemsskap i Föreningen Nyckelharpan kan väljas antingen fullt eller begränsat.

Fullt årligt medlemsskap erhålles mot inbetalning av 125 kr på föreningens postgirokonto nr 491 82 94-2.

Väljer du lägre medlemsavgift, 100 kr, erhåller du tidningen Nyckelharpan men avstår från all övrig information.

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS STYRELSE

		Telefon
Ordförande	Sture Möllerman	08-768 13 66
Kassör	Paul Westman	08-649 22 09
Sekreterare	Anne-Marie Tärnström	08-89 91 80
Ledamot	Ingemar Aronsson	08-99 62 19
Ledamot	Bertil Wettersten	08-500 312 65
Suppleant	Christer Kvarne	08-641 25 12
Suppleant	Bertil Svensk	08-741 23 65

Föreningen Nyckelharpan org. nr 80 20 11-4289

Adressändring sändes till

Bertil Svensk, Örnens väg 44, 136 40 Haninge.

OMSLAGSBILDEN

Becky Weiss, amerikansk nyckelharpspelare som tillbringat åtskillig tid bland nyckelharpsfolket här i Sverige (sid 4-5).

INNEHÅLL

i detta nummer

Ivar Tallroth	sid. 3
Becky Weiss	sid. 4-5
Nyckelharpor ute i världen	sid. 5
Tenornyckelharpan	sid. 6-7
Rapport från USA	sid. 7
Än kan man hitta låtskatter	sid. 8-9
Förslag till minskning av harpans totalvikt	sid. 10
Torsdagsträffarna	sid. 11
Inför årsmötet	sid. 11
Lyssnat på	sid. 11
Pepparkaksmallar	sid. 12

**Nästa manus-
stopp:
10:e februari.**

MATRIKEL -97

Vår medlemsmatrikel i förra numret av Nyckelharpan visade sig innehålla en del inaktuella uppgifter. Många hade bytt adress eller bara postnummer. Några av våra nya medlemmar hann inte komma med. Några som fallit ifrån fanns fortfarande upptagna bland oss.

Vi kommer någon gång under 1997 att återkomma med en reviderad och förhoppningsvis utökad matrikel. Glöm därför inte bort att meddela eventuella adressförändringar så fort som möjligt.

BIRGER GUSTAVSON AB

är Föreningen Nyckelharpan's sponsor i form av mycket generösa villkor vid tryckning av bl annat vår medlemstidning. Vi tackar alla hos Birger Gustavsson AB på Götgatan och Virkesvägen i Stockholm som på detta sätt stöder vår verksamhet.

Nu står vi återigen mitt upp i julyran och med detta en lång rad aktiviteter: Grytdopp, julklappsutdelning, dans kring granen, pepparkaksätning...

På tal om pepparkakorna, varför inte använda fantasin lite grand och utforma kakorna efter eget huvud.

Själv är jag ganska trött på de stereotypa former som står till buds. Det kan väl knappast vara brist på lämpliga motiv. Vi nyckelharpsentusiaster kan ju överraska omgivningen med några folkmusikaliska varianter i år. Garanterat succé!

På sista sidan av detta julnummer bjuder Nyckelharpan redaktion alla läsare på två kakformer.

Vid servering av dessa kakor som tilltugg kan man med fördel spela någon glöggmarsch på nyckelharpan. Jag föreslår varianten efter Karl August Andersson, Rasbo. Marschen finns nedtecknad som nr 201 i "Svenska låtar, Upplandsdelen".

Är du inte helt nöjd med dina julklappsinköp så har jag här några bra tips, ifall det skulle vara aktuellt med ett byte. Köp istället en CD- eller ett band med nyckelharpsmusik.

Ett problem kan vara att hitta dem bland varuhusens musikutbud. Det brukar tyvärr inte alltid vara rätta platsen för sådan musik. Sök i stället bland resensionerna i vår tidning eller liknande folkmusikskrifter. Där finns det ofta uppgifter om var utgåvorna saluförs.

Eller varför inte ge bort ett medlemskap i Föreningen Nyckelharpan. Sätt bara in avgiften enligt uppgifterna i redaktionsrutan på sid 2. Glöm då inte att ange namn och adress på den nya medlemmen. Sedan sköter vi resten.

Du kan naturligtvis – om du avsatt en större summa – alltid ge bort en nyckelharpa till någon av dina allra närmaste vänner.

Sture Möllerman

God Jul
&
Gott Nytt
År

önskar vi från redaktionen och styrelsen.

Några rader om och kring Ivar Tallroth.

Säg till min stora glädje Ivars namn i Nyckelharpan nr 3/96, för första gången sedan dödsannonsen infördes. Varför skrivs det så litet om denna gudabenaådade spelman och instrumentbyggare? Kan det vara så att nyckelharpsfolket har hakat upp sig på att en harpa skall se ut och låta på ett visst sätt?

Det fanns en tid då Eric Sahlström och Ivar Tallroth byggde "ikapp", dvs antalet nycklar och ljudet ur "lådan" stimulerade till stordåd. Ivar ansåg att det bara fanns ett sätt att bygga en nyckelharpa om man vill ha en ren ton medan Eric påstås ha sagt att "man ska bli vid det gamla". Var det inte så att även Eric utvecklade den kromatiska nyckelharpan? Jan Ling har i sin avhandling placerat Ivars harpa efter Erics i någon slags utvecklingsordning, eller minns jag fel?

Algot Jorlin, numera avliden fiolspelman, ägde en harpa, som Ivar byggt och själv spelat på. Harpan är byggd 1957 och är bestyckad med inte mindre än 57 st nycklar, de översta dekorerade med upplandsmärken i metall. Harpan fick jag glädjen att köpa av vännen Algot 1977, men den var i stort behov av reparation efter att ha trillat ner från väggen några gånger. Jag fick tag i Ivar via televerket och fick sätta mig i bubblan direkt, ty Ivar hade mycket att göra och var därför angelägen att snabbt få hem harpan. Såväl vid avlämnandet som vid hämtandet 14 dagar senare fick jag ett långt och intressant samtal med Ivar. Det jag minns bäst är följande: Ivar hade blivit intervjuad i lokalradion om vad han tyckte om den stora nyckelharpsvägen. Hans svar blev: "det är väl bra, men det låter som humlor i en buske". Ivar var nöjd med reparationen av harpan och frågade vad jag skulle få betala för den. Eftersom detta inte var bestämt frågade jag vad han tog för en ny. "Jag tar 3 500 kr jag och det är jävligt billigt för Eric Sahlström tar 3 250 för sina". Detta sagt med glimten i ögat och med reservation för de angivna siffrornas exakthet.

Ivar Tallroth hade 1977 tillverkat drygt 30 harpor och han visste till vilka han hade sålt dem. För mig vore det en stor glädje att få ta del av artiklar och inspelningar av Ivar, såväl på fiol som på nyckelharpa.

Nils-Göran Nordh, Hässelby.

Foto: Ett av Ivars sista framträdande vid Oktoberstämman på Uppsala slott.

Becky Weis

*Becky Weis
vid Eric Sahlströmstatyn
i Tegelsmora*

Vid många av sommarens – och förra sommarens – spelmansstämmor har man kunnat träffa på en ung kvinna utrustad med nyckelharpa, kamera och bandspelare. Vid VM-tävlingen i Österbybruk i år ställde hon upp i kromatiska klassen, och då fick man veta att hon kommer från USA, och namnet är Becky Weis.

Becky, vars fullständiga namn är Elizabeth D. Weis, föddes 1958 i Minneapolis, Minnesota, USA, är just nu i Sverige för att göra fältstudier till sin blivande doktorsavhandling, som skall behandla nyckelharpan i Uppland idag. Kanske kan det tyckas märkligt att en forskare från USA skriver en avhandling om en typiskt svensk företeelse, men med lite kännedom om Beckys bakgrund förstår man, att det inte är konstigt alls.

I grunden är Becky klassiskt skolad violinist, hon är dessutom fil.mag i ämnet ethnomusicology, musiketnologi, vid universitetet i Minnesota och magisteruppsatsen handlar om hardingfelan (*Contests and Conflicts: The Hardanger Fiddle in Modern Norway*, 1989).

Intresset för skandinavisk folkmusik har Becky med sig från barnsben, då såväl moderns som fadern har nordiskt påbrå. Morfar kom från Lidköping, Västergötland och mormors föräldrar invandrade från Norge. Båda Beckys föräldrar har alltid dansat schottis, polka, hambo och andra danser i skandinaviska dansgrupper. Pappa spelar dessutom gitarr, och när Becky var 14 år och hade spelat fiol i ett antal år, började de spela skandinaviskt tillsammans, efter noter, och så småningom till dans med olika dansgrupper.

På college lärde sig Becky så dansa den första polskan av Gordon Tracie och över huvud taget lärde hon sig dansa i mer "svensk stil" jämfört med det amerikanska sättet att dansa.

Efter skolgången försörjde hon sig i flera år som yrkesmusiker, hade privatelever, spelade i olika orkestrar, i kyrkor, på teateruppsättningar och gjorde även egna framträdanden med svensk och norsk folkmusik. 1987 blev Becky medlem i ett spelmanslag, American Swedish Institute Spelmanslag, i Minneapolis och blev där hjälplärare, lärde ut teknik, hjälpte nybörjare med melodier etc. Efter magisterexamen blev det en avstickare till Illinois åren 1985-1995, då Becky fortsatte sina universitetsstudier varvat med att hon undervisade i musikvetenskap och musikteori vid University of Illinois.

Nyckelharpan då?

Redan 1980 var Becky i Sverige första gången, hon gick en ettårig kurs på Tollare folkhögskola i Stockholm, en utbildning för socialarbetare mot droger. I kursen ingick några månaders praktik och Becky hamnade under praktiken i Älvsbyn i Norrbotten. En av hennes grannar i Älvsbyn var en pensionerad möbelsnickare, Harald Berell, som hade börjat bygga nyckelharpor. Av honom fick Becky låna en harpa och med hjälp av lektioner med Harald och av Leif Alpsjöes böcker började hon spela på den lånade nyckelharpan. Hon beställde snart en egen, och den levererades till USA via en svensk vän ett par månader efter hon hade återvänt hem 1981.

Flera skandinaviska besök har det blivit sedan dess – sommaren 1987 i Norge då det gällde forskning för magisteruppsatsen om Hardingfelan, sedan sommaren 1989 på nyckelharpskurs i Österbybruk för Leif Alpsjö. Idén till att välja nyckelharpan som ämne för en doktorsavhandling dök upp för ungefär två år sedan. Sommaren 1995 började

förberedelserna för forskningen genom att Becky tillbringade 2 månader i Stockholm och Uppland och besökte bibliotek, arkiv och museer. Åkte runt på en mängd stämmor för att förstå vad stämmor är, hur det fungerar med gruppspel, buskspel och scenframträdanden och dessutom se var hon skulle gå in och forska djupare, vilka personer hon behövde träffa och intervjua. Den sommaren, 1995, spelade Becky in en lång rad scenframträdanden, medan hon nu sommaren -96 har prioriterat att spela in buskspel.

Vad som stod helt klart efter förra sommarens förberedelser, var att hon skulle behöva vara här ett kalenderår istället för ett vanligt läsår. När hon återkom till Sverige den 1 februari 1996 för att börja forskningen på allvar, kunde hon göra intervjuer och andra förberedelser inför sommarens fältarbete ute på stämmorna. Nu i höst har hon så tid att följa upp, sälla och sortera i inspelat material, bilder och intervjuer. Hemfärden till USA planeras till den 1 december. Då tar det mödosamma skrivandet vid.

En vecka i sommar har Becky varit guide på nyckelharpsutställningen i Lövsta bruk – vilket hon beskriver som en fantastisk upplevelse! Först satt hon vid dörren och

spelade för att locka in människor i utställningen för att sedan gå runt med besökarna och ge en visning. Beroende på publikintresset visade Becky utställningen på olika sätt, ibland blev det väldigt detaljerat, ibland mer översiktligt. Besökarna var i allmänhet mycket intresserade och gav många olika reaktioner och de allra flesta tyckte det var fantastiskt roligt att prata och få provspela nyckelharpa.

De vanligaste frågorna guiden Becky fick var – Vad pratar du för dialekt? och – Vad har du för folkdräkt? Ingen gav negativa reaktioner på att guiden till den speciella utställningen kom från USA eller att hon bar en vacker, egenhändigt sydd dräkt från Norrbotten – som man för övrigt inte ser så ofta här nere i landet.

Snart är Beckys år i Sverige till ända för den här gången. Hon återvänder till Minneapolis för att efter många flyttar äntligen slå sig ner i sitt hus, huset som tidigare varit mormors hus, några hundra meter från floden Mississippi. Alla gamla och nya vänner här i Sverige önskar Lycka till med det fortsatta arbetet med avhandlingen – vi möts igen!

Anne-Marie Tärnström

Nyckelharpor ute i världen

Allt fler av våra folkmusikgrupper reser runt i världen för att sprida den svenska kulturen.

Detta foto skickades från Karin Arneson efter ett besök av Svärdsjö spelmanslag våren -96 och visar lagets nyckelharpspelare flankerande Karin. Platsen är Georgetown, Texas och de gästande svenska spelmännen på denna "Viking Fest" är Nils Karlsson, Georg Haglund och Mikael Eriksson.

Tenornyckelharpan

Eftersom jag får många frågor om mina instrument av folk som kommer fram efter konserter, och mina idéer vanligtvis startar upp diskussioner, tycker jag det är passande att i detta forum presentera några tankar. Förhoppningsvis leder det till en debatt om nyckelharpanns framtid.

En liten bakgrund: 1981 byggde min far, Lennart Hedin sin första nyckelharpa, vilken direkt blev ockuperad av mig, en 12-årig yngling, full av nyfikenhet. Då låg intresset mycket i att lära sig så många låtar som möjligt och att spela så snabbt som möjligt. Med tiden har intresset gått mot att odla ett personligt uttryck genom instrumentet. Sedan -89 har jag antingen studerat musik eller arbetat som frilansmusiker inom olika genrer, dock mest svensk folkmusik. För närvarande studerar jag vid Kungliga musikhögskolan i Stockholm, på Individuell studiegång med fiol och komposition som huvudämnen.

Min spelstil har utvecklats till ett flersträngsspel med många harmonitoner tillsammans med melodien. Det har lett till ett behov av en större besättning nycklar, som efter flera utbyggnader nu består av två oktaver på de två tunnaste strängarna och en oktav + två halvtoner på g-strängen. Fjärde strängen är "obenycklad".

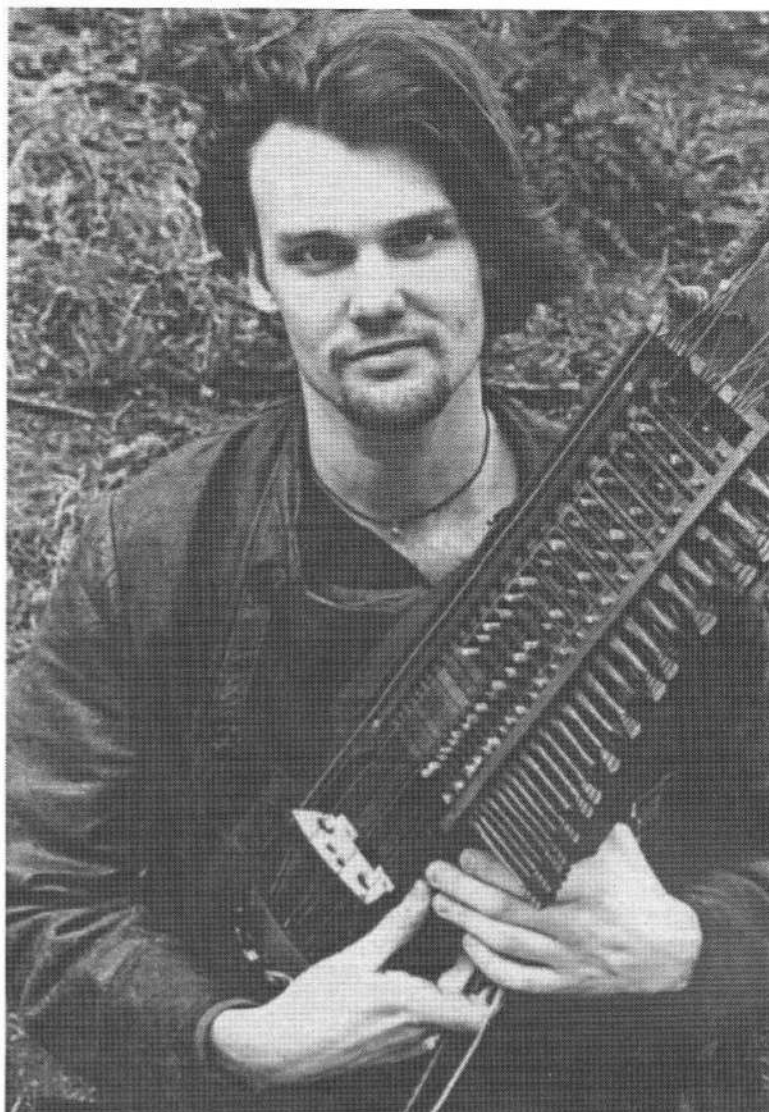
För att utnyttja denna lek på ett enkelt sätt när det gäller läggspel, har jag ändrat stämningen till ett mycket vanligt sätt att stämma stränginstrument, nämligen i kvinter. Även kontrabasharpans stämning av melodisträngarna är med kvintavstånd. Varför detta stämningssätt är så vanligt torde ha sin förklaring i att det är ett så centralt intervall i musikens uppbyggnad. Därtill är det som sagt en

bekvämlig stämning i läggspel: Vi har fyra fingrar att spela med (om vi räknar bort tummen som sitter på "fel håll"). Om vi ska spela en skala från grundtonen och uppåt och börjar med pekfingeret, tar fingrarna slut när vi kommit till kvarten. Om nästa sträng är stämd en kvint upp är det bara att fortsätta skalan med pekfingeret på denna sträng tills man har kommit upp till oktaven med lillfingeret. Vad det gäller bassträngen har jag den stämd i A eftersom jag spelar mycket i A- och D-dur.

En stor skillnad mellan den nya, kromatiska nyckelharpan och äldre nyckelharpotyper är ju att den nya nyckelharpan ej längre är ett utpräglat borduninstrument. Silverbasharpans stämning finns förvisso kvar, men stallet är på de allra flesta moderna instrument format för att man ska kunna spela på en sträng i taget. Därtill är ju två av bordunsträngarna bestyckade med nycklar. Ytterligare en rest av bordunfunktionen tror jag mig kunna hitta i att den tunnaste

strängen, alltså melodisträngen på äldre nyckelharpotyper, särskiljer sig väsentligt från de andra i både klangfärg och styrka. De flesta moderna instrument brukar ha en klar, distinkt och stark ton på a-strängen, medan de två andra melodisträngarna brukar låta både svagare och luddigare. Eftersom jag ej använder den moderna nyckelharpotypen som ett borduninstrument har jag funnit det naturligt, för att inte säga nödvändigt att försöka få strängarna att klinga enhetligt. Annars blir ju resultatet att en melodi som rör sig på flera strängar plötsligt får en annan klangfärg helt utan musikaliskt sammanhang. Mina medel är följande: Alla melodisträngar är spunna. Ljudpinnen får inte stå för långt ut åt diskantsidan.

Andra saker som intonation, typ av stråke m.m. lämnar jag just nu för att

berätta lite om min Tenornyckelharpa, som jag får väldigt många frågor om. Den är stämnd en oktav lägre än en normal nyckelharpa (min stämning: a - d - G - D, alltså D-bas den här gången) och har en mencur på ca 510 mm. Det är helt enkelt en vanlig nyckelharpa, fast större. Som ni kanske märker är det en väldigt liten förlängning av mencuren i förhållande till stämningen (jämför med cello som har samma register). Det märks när man spelar att det är en för låg stämning för den stränglängden. Strängarna måste vara väldigt tjocka för att man ska komma ned till oktaven och de är ganska trögstartade. En stråke med bredare tagel och ett harts med mer bett hjälper lite, men jag rekommenderar att göra mencuren till ca 540 mm. Om man gör den längre än så, får man gå över till den fingersättning som cellister använder och även överväga att hålla hela instrumentet som en cellist gör. Corpus är också liten i förhållande till tonernas våglängd, men man måste kunna hantera den, så anpassa den till den som ska spela! Strängarna är de tre grövsta från cello + en från kontrabas för solostämning, tonen H. Märket jag valt är Dr. Thomastik Infeld: "Spirocore". Det kanske låter besvärligt när jag beskriver alla kompromisser med Tenornyckelharpan, men det är helt överkomligt. Man ska bara ha klart för sig att den inte låter lika starkt som en violoncell och att man heller inte kan räkna med att kunna hänga den om halsen någon längre stund.

Till er som funderar på att utöka tonförrådet på c₁ och g-strängen måste jag även tala om några viktiga detaljer. Ju högre upp man kommer på en sträng desto svårare blir det att få en bra ton, särskilt på de grövre strängarna. Därför är det av största vikt att löven kan stoppa strängen på ett effektivt sätt. Gör hålen för löven i nycklarna och tapparna i löven så stora som möjligt för största stabilitet. Lägg leken så nära under strängarna det bara går, utan att strängarna slår i. Detta gör att löven får minsta möjliga slaglängd och blir lite stabilare mot strängen.

Detta är några av mina prioriteringar och lösningar på mina kromatiska nyckelharpor. För att få en balans vill jag också varmt rekommendera att prova de äldre borduninstrumenten – den modala musiken är fantastisk om man förstår meningen med den. Det viktigaste är dock att anpassa sin nyckelharpa efter sina krav och sin spelstil och det har ju folk gjort i alla tider. Om jag t.ex. tittar på fotografier av instrument från olika tidsepoker i Jan Lings avhandling om Nyckelharpan, blir jag varje gång så fascinerad. Folk har tillverkat instrumenten efter sina idéer och musikens behov och det är nog ett av skälen till att det levtt så länge. De senaste förändringarna som lett fram till dagens nyckelharpor måste ju betraktas som ett jättesteg i en riktning som instrumentet inte haft tidigare – att kunna spela ackord och avancerat utbyggd harmonik om man så vill. Åter igen var det musiken som styrde nyckelharpan åt ett håll. Denna moderna nyckelharpa började ju spridas för bara 25 år sedan, vilket inte är någon tid att tala om i detta sammanhang. Därtill börjar instrumentet att användas i alla möjliga musikstilar som vi har tillgång till nu för tiden, så jag är spänd av förväntan om vart nyckelharpan är på väg. Hur ska den fortsätta att leva?

Johan Hedin

NYÅRSLIMMERIK

*Två spelmän från Roslagens Vira,
dom brukar så nyåret fira:
Den ene med harpa
den andre med kvarpa
till klock-klangen skänklåten lira.*

Rapport från USA

LEIF ALPSJÖ TURNERADE I TRE VECKOR UNDER HÖSTEN.

Det blev konserter och kurser i dans, vissång och låtspel på fiol och nyckelharpa. Leif kom också att träffa många av medlemmarna i ANA, The American Nyckelharpa Association, som Leif tog initiativet till att bilda 1995.

Turnen började med en vecka hos The Nordic Dancers i Washington DC. Färden gick sedan till ASI, The American Swedish Institute spelmannslag, i Minneapolis, som Leif har hållit flera kurser för i USA och Sverige. Till sammans med ASI tillbringade Leif en helg i Folk Lore Village i staten Wisconsin. Det var en större kurs med dans, sång och spel och Leif höll bl a föreläsningar om folkmusikens rytmer.

Nästa anhalt blev hos Scandia, New York, därefter danskväll i Chatham, New Jersey och radioprogram och konsert i New Jersey och resan avslutades hos gamle vännen Matt Fichtenbaum och hans spelmän i Chelmsford och Boston, Massachusetts.

Under sina tidigare 10 resor i USA har Leif sett hur intresset för nyckelharpan har ökat. Antalet nyckelharpor som exporteras till USA verkar också att öka och kvaliteten på nyckelharporerna har förbättrats påtagligt.

Skickligheten hos spelmännen är ofta stor. Vad sägs om att en hel grupp nyckelharpspelmän lär sig Lång Backa Jans polska till god styrfart på 10 minuter. Det är låtsvampar det, som ger lätt frossa hos läraren.

Med i bagaget följde skruvmejslar, tång, kniv och lövsticka för att hjälpa vännerna i öknen med justeringar. Slutligen, på resans sista dag, levererade Leif en Harry Hed-bom harpa till en spelman i Vermont.

All. 2da imp.

*Vol-Bok
Sven ^{Jönköping} Schmitt Bruun*

Ännu kan man hitta låtskatter.

Maja Bruun, bildkonstnär, talpedagog och låtspelare på fiol, har bland sina gömmor plockat fram en gammal notbok. Denna bok rymmer några och nittio av Sven Lorentz Bruun handskrivna låtar.

Sven Lorentz Bruun, farfars farfar till Maja, föddes 1781 och var verksam som köpman och fiolspelare i trakten kring Kalmar.

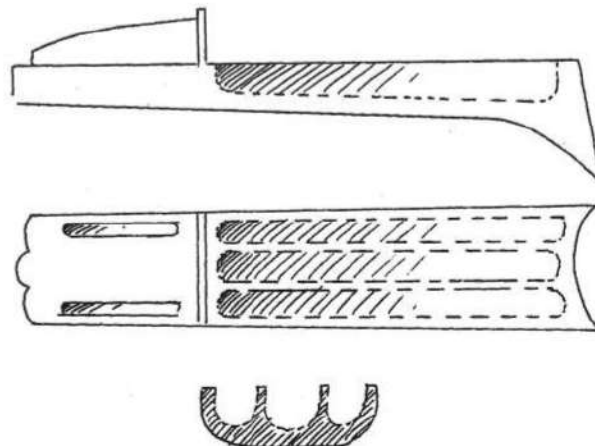
Innan denna unika låtsamling överlämnades till Musikmuséet i Stockholm, var vi några spelmän och vänner som fick glädjen och förmånen att ta del av innehållet. Det är med stor tacksamhet och respekt vi med Majas tillåtelse här kan publicera ett av de många uppslagen ur boken.

Om intresse och förutsättningar finns har Maja inget emot att alla dessa låtar ges ut som faximilupplaga. De flesta av låtarna ligger bra till för spel även på nyckelharpa.

Maja Bruun, som sedan flera år bor i Täby, har varit medlem i bland annat Täby Spelmansgille och Sjuhundra Spelmanslag.

Sture Möllerman

Förslag till minskning av nyckelharpans totalvikt.

Hålrummen på teckningen kan antingen arbetas fram med skölp eller fräsas ut och deras volym bestäms förstås av halsens grovlek och material.

Lamellerna emellan bör ej vara för smala – då de skall motverka halsens vilja att ge efter för strängarnas stora dragkraft.

Den stora fördelen räknar jag vara *viktminskning*. Men andra fördelar som t ex *klangförbättring* kan kanske vara aktuella?

Man kan ex vis variera hålrummens volym sinsemellan för att åstadkomma påverkan av diskant eller bas i harpans klangkropp. Man kan också täcka över hålrummen med ett lock. Och får på så sätt en extra klanglåda.

Nackdelarna kan naturligtvis överväga:

– Det kan möjligtvis resultera i vargtoner eller oönskade förstärkningar av tonen i harpan.

– Det kan ge en klang som inte är typiskt ”nyckelharpsk” och det vore olyckligt.

Nyckelharpan skall ju helst *utvecklas* och inte *invecklas*. Min idé är menad som ett diskussionsinlägg och jag är tacksam för synpunkter direkt och/eller via tidningen.

Ola Berglund
Dyrendallsveien 51,
N-1778 Halden, Noreg.

LEIF ALPSJÖ MUSIK AB

Ring
före
besök.

Rångsta, VIKSTA, 740 30 BJÖRKLINGE. 018-37 23 00.

Ring för broschyr. Alla mina instrument är finjusterade och spelbara direkt.

FIOLER OCH STRÅKAR.

Barnfioler i olika storlekar. Fullstora fioler både för nybörjare och skickliga. De flesta är äldre, sydtyska byggen av hög kvalitet. Stråkarna köper jag in en och en för att kunna garantera att du får bra kvalitet.

NYCKELHARPOR OCH STRÅKAR.

Hos mig finner du endast välbyggda harpor, klangfulla och lättspelade för 7 000:-, 7 500:-, 8 500:- och så Harry Hedboms. Bättre harpor än Harrys finns inte. Vilken ton! Pris 14 500:-. Stråkar har jag sålt hundratals: 825:- o. 895:-.

BYGGSATSER, STRÄNGAR, ETUIER OCH ALLA TILLBEHÖR.

De nya, svarta, mjuka nyckelharpfodralen med ryggsäcksremmar 1 500:-.

REPARATIONER. JUSTERINGAR. TAGLING. VÄRDERINGAR.

Nyckelharpor, fioler, stråkar: du får kostnadsförslag beroende på hur mycket du vill kosta på. Kom ihåg att stall, sadel, hakållare och axelstöd skall provas in individuellt. Det betyder mycket för din trivsel och för ett avslappnat spelsätt. Du får hjälp att välja strängar. Hör av dig så tittar vi tillsammans på dina speldoningar. Hur mycket är din nyckelharpa, fiol eller stråke värd? Du får värdering med skriftligt värderingsintyg för försäkring, vid arv etc.

GARANTIER, KUNSKAP OCH PERSONLIGT ENGAGEMANG.

Efter 26 år som spelman och kursledare och 15 år som stråkinstrumenthandlare har jag lärt mig en del. Eftersom jag har företag får du hos mig köptrygghet enligt konsumentverkets regler. Men det kanske allra viktigaste är att jag tycker om det här jobbet och gärna hjälper andra med bra instrument, tillbehör och service. Hos mig törs du fråga om vad som helst. VÄLKOMMEN!

Torsdags- träffarna på Hartwicksta Huset

Höstens torsdagsträffar på Hartwicksta Huset i Stockholm har varit välbesökta och mycket uppskattade, varför vi även under kommande vår fortsätter verksamheten under liknande former.

Vi har redan vidtalat några kända nyckelharpspelare som gästspelmän och ytterligare aktiviteter är planerade.

2:a torsdagen i februari t o m maj är preliminärbokade. Januari månad hoppar vi över, då vi haft jul och nyårsfirandet så nära inpå med allt vad det innebär i form av resor, fester m m.

Vi är mycket tacksamma för synpunkter och/eller förslag på aktiviteter under dessa torsdagsträffar. Kontakta någon i styrelsen eller kom till Hartwicksta Huset med dina idéer.

INFÖR ÅRSMÖTET

Årsmötet 1997 kommer att hållas under mars månad. Kallelse skickas som inlägga i nästa nummer av Nyckelharpan. Vi vill redan nu göra samtliga medlemmar uppmärksamma på ett litet men nog så allvarligt problem:

VALBEREDNING SAKNAS!

Det är därför av största vikt att alla ni som kommer på årsmötet, i förväg har funderat över lämpliga kandidater till förtroendeuppdragen. Vi har nu en väl fungerande styrelse som trivs med sin uppgift. Ingen av medlemmarna på de tyngre posterna har idag för avsikt att tacka nej till eventuellt omval, men det vore inte heller fel med lite nytt blod i verksamheten.

Den sittande styrelsen bör inte själv komma med förslag till ledamöter eller suppleanter och när vi nu inte har någon valberedning åligger det årsmötet att komma med förslag.

Ett litet tips: Vi har bara en kvinna bland alla gubbar på posterna.

LYSSNAT PÅ!

URUPPLÄNDSKT med Nisse Nordström och Ann-Christine Granfors.

Det här är en dokumentation som jag och flera med mig länge gått och väntat på. Sedan flera år (Nisse och Ann-Christine träffades redan 1980) har dessa spelkamrater hörts på de flesta stämmor och folkmusikträffar i Uppland med omnejd. Ann-Christine har under sitt fleråriga spel tillsammans med Nisse utvecklat sitt spel på ett sätt som klart bidrar till att de två tillhör de intressanta av landets nyckelharpspelare.

Vid sidan av de gängse upplandslåtarna har Nisse alltid ömt vårdat en alldeles egen repertoar genom sitt låtarv efter spelmän som Grop Gustav, Albert Jansson m fl. Låtar som kanske annars aldrig levt vidare.

I höstas kom CD:n med flera av dessa låtar ut och väckte då ett starkt intresse bland många av oss. Därigenom kan vi nu närmare lära känna låtarna från Bladåker i det innersta av Roslagen. I skivkonvolutet som är mycket informativt kan man utöver kommentarerna till de 34 låtarna även få del i Nisses och Ann-Christines musikaliska bakgrund samt lite om bygden Bladåker och dess spelmän.

Inspelningarna är gjorda i oktober -95 och januari -96 med stöd från Statens Kulturråd.

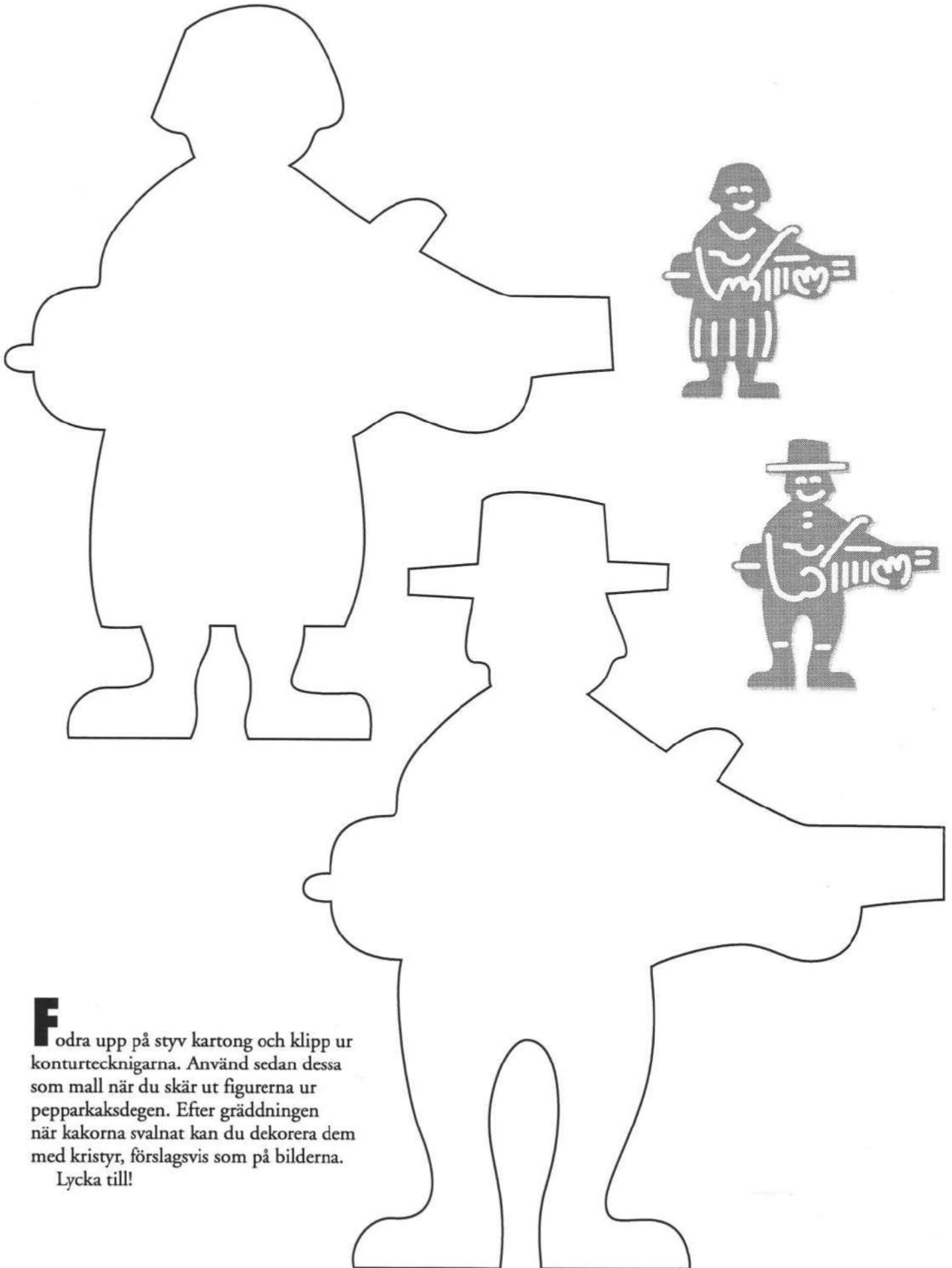
Producent: Förlaget AllWin, tel och fax 08 - 778 29 73.

Sture Möllerman

MERA MATERIAL TILL LYSSNAT PÅ!

Skicka gärna in kassetband eller CD-skivor med nyckelharpmusik som ni har producerat så skriver jag gärna några rader om vad tycker. Det är lättare att skriva om jag får inspelningarna i god tid innan tidningens press-stopp. Nästa gång är 10:e februari.

Adressen är: Nyckelharpan c/o Möllerman, Riddarstigen 17A, 183 30 Täby.

Fodra upp på styv kartong och klipp ur konturteckningarna. Använd sedan dessa som mall när du skär ut figurerna ur pepparkaksdegen. Efter gräddningen när kakorna svalnat kan du dekorera dem med kristyr, förslagsvis som på bilderna. Lycka till!